

Vrijwilligers bevorderen cohesie in het dorp.

In een klein boerderijtje even buiten Wezup ga ik op bezoek bij Loes Heeling. Vijf jaar geleden kwam zij daar wonen met Erik die installateur is. Hij is achter twee schermen bezig met werkvoorbereiding en met de administratie van zijn eigen onderneming. Loes en ik nemen plaats aan de ruime tafel in de deel die verbouwd is tot sfeervolle, moderne keuken.

Meteen komt het gesprek op het belang van vrijwilligers. Toen zij in Wezup kwamen wonen raakten ze meteen betrokken bij de voorbereiding van het jaarlijkseevenement dat Wezup bekendheid heeft gegeven in de wijde omtrek: de Kerstmarkt. Loes is nu secretaris van demarktcommissie. Vroeg in het jaar begint de commissie te inventariseren welke schuren beschikbaar zijn voor de markt. Als bekend is hoeveel plekken er zijn worden de standhouders aangeschreven, die zich in de zomer moeten opgeven als gegadigde. De verkeerscommissie traint de verkeersregelaars die via cursussen opgeleid worden voor hun taak. Ruim honderd vrijwilligers trekken jaarlijks tegen de 10.000 mensen naar de Kerstmarkt.

Wezup kent verder een ijsvereniging. En de dorpsvereniging heeft als bijzondere activiteit het maken van kniepertjes, wekenlang in twee shifts per dag. Loes en Erik hebben

gemerkt hoe belangrijk deze activiteiten zijn om snel ingeburgerd te raken in het dorp. Die zorgen voor sociale cohesie. Wezup kent geen voorzieningen of winkels waar mensen elkaar als vanzelf geregeld ontmoeten. De verenigingen maken dat de inwoners elkaar tegenkomen. Het jaarlijkse dorpsfeest, de

BBQen zo nu en dan een bijzonder project als het samen opnieuw bestraten van de weg door Wezup bindt mensen samen. De inwoners hebben zelf de oude stenen uit de straat gehaald. Een ingehuurd bedrijf heeft de nieuwe straatstenen gelegd.

Ik ken Loes vanuit Sleen, waar zij al jaren actief lid is van de muziekvereniging Crescendo. Ik wil graag weten hoe zij in de muziek terecht is gekomen. Op de basisschool deed vrijwel de hele klas mee met het muziekonderwijs. Ieder leerde in de Algemene Muzikale Vorming, AMV, blokfluit spelen en daarna mochten degenen die door wilden een muziekinstrument kiezen. Zij koos de dwarsfluit.

Heeft ze de muziek van huis uit meegekregen? Haar vader hield van zingen en was enthousiast lid van een koor. Haar moeder was niet muzikaal, maar werkte en werkt nog actief mee in allerlei vormen van vrijwilligerswerk. Dat is Loes met de paplepel ingegeven. Ze kreeg dus muziekles op school en later dwarsfluitles vanuit de muziekschool. Ze was toen al lid van Crescendo. Al gauw werd je lid van het jeugdorkest. Daarna was het wachten tot je na jaren goed genoeg was om toegelaten te worden tot het harmonieorkest. Toen ze als tiener werd toegelaten zat ze op de derde rij van de in totaal twaalf dwarsfluitisten. Door deelname van het orkest aan concoursen leerde je op hoog niveau spelen.

Door het faillissement van het Centrum voor Kunsten CQ in 2014 is het muziekonderwijs grotendeels wegbezuinigd. Een aantal docenten van de muziekschool ging als ZZP-er door, maar het onderwijs werd voor leerlingen door het wegvallen van de subsidie veel duurder. En het ergste was dat de structuur van muziekonderwijs in samenwerking met de muziekverenigingen wegviel.

De basisscholen in Sleen hebben verantwoordelijkheid voor het muziekonderwijs opgepakt met het project: orkest in de klas. Vele vrijwilligers helpen daarbij. Een muziekleraar krijgt in beide scholen de gelegenheid leerlingen van groep 6 muziekles te geven. Op de site van Crescendo staan mooie filmpjes hoe de leerlingen in een volle zaal ieder met hun instrument achter hun muziekstandaard zitten en beginnen te toeteren en te blazen, totdat vroeger juf Corrien en nu meester Pieter de leiding neemt. Een kakofonie waarin je gaandeweg meer muzikale lijnen begint te ontdekken.

Elke vrijdagavond oefent Crescendo en vrijwel elke vrijdag is Loes erbij. Er is bewust voor een oefenavond in het weekend gekozen want ook toen zij sociale geografie studeerde, kwam ze de weekenden naar Sleen. Een heel beslag op je tijd, "maar het is je hobby", zegt ze. En tegelijk een keuze die je waar moet maken: "je gaat wel heen, ook al heb je een verjaardag op vrijdagavond. Dan ga je daar pas om 22.00 uur heen."

De vereniging wordt wel kleiner. Willen mensen niet meer zo'n strak verband van elke week oefenen? Ze aarzelt: het is toch een hobby! Maar sommige afhakers willen wel weer meedoen aan een project. Dat mag groot en intens zijn, zoals *de Toorn van Thunaer*, maar daarna is het ook weer afgelopen. Projecten zijn dus belangrijk, zoals de *SlienerNight of the Proms* tijdens Zuidenveld. En het bijzondere concert tijdens het jubileum van Crescendo toen musicalzangeres Brigitte Heitzer meezong. En het uitgestelde bevrijdingsconcert gaat waarschijnlijk

toch uitgevoerd worden als begeleidende muziek bij een film over de bevrijding van Sleen. Projecten die tegelijk hoogtepunten zijn voor de leden van Crescendo zelf.

We maken de balans op. Crescendo zou zonder vrijwilligers niet bestaan en hun activiteiten hebben een uitstraling naar vrienden en familieleden. Een vitaal verenigingsleven is – zoals het CDA programma het formuleert - inderdaad essentieel voor de samenleving. Zeker op het platteland, voegt Loes eraan toe. Ze

herhaalt de conclusie die we bij het verhaal over Wezup al tegenkwamen: grotere dorpen hebben sportverenigingen en een sporthal, in kleine dorpen als Wezup zijn er weinig voorzieningen en winkels waar mensen elkaar tegenkomen. In verenigingen gebeurt dat wel. Vrijwilligers zorgen dus voor sociale cohesie in het dorp.

En we komen terug op de stimulerende rol die de gemeente zou kunnen spelen. Nu blijkt dat zij haar capaciteiten als beleidsmedewerker Economische

Zaken van de gemeente Midden Groningen ook als vrijwilliger inzet. Crescendo heeft samen met Excelsior uit Oosterhesselen en de Coevordense Big Band een gezamenlijke werkgroep MuZO, Muziekonderwijs Zuidoost Drenthe opgericht en die groep zit om de tafel met de gemeente.

Het grote probleem is dat na het verdwijnen van de muziekschool er geen instantie meer is die vraag en aanbod van muzikleerlingen en muziekleraren bij elkaar brengt in de dorpen. Na de basisschool is er die structuur er niet meer. Er zou een soort makelaar moeten komen die vraag en aanbod weer bij elkaar brengt. En de gemeente zou een ondersteunende rol kunnen vervullen door bv. een betaalde parttime kracht dat werk te laten doen.

Tweede probleem is dat muzieklessen weer voor iedere jongere financieel bereikbaar zou moeten zijn. Onderzoek onder de ouders heeft aangetoond dat ouders een bijdrage van € 30,- per maand redelijk vinden. Dus € 360,- per jaar. Nu kost muziekles gecombineerd met spelen in het orkest zeker € 500,- per jaar dat is voor veel ouders te veel. Kan de gemeente niet helpen dat gat kleiner te maken? Loes hoopt dat de nieuwe gemeenteraad ook verantwoordelijkheid zal willen nemen voor het muziekonderwijs voor tieners.

Het was een mooi gesprek dat laat zien hoe vrijwilligers in Wezup en Sleen hun verantwoordelijkheid nemen, daar zelf de vruchten van plukken en op sommige momenten een ondersteunende rol van de gemeente verdienen om hun vitale rol voor de samenleving optimaal te kunnen blijven vervullen. Het ga jullie goed Loes en Erik in Wezup en het ga Crescendo goed in Sleen en omgeving.